

10. Stabant autem príncipes sacerdótum, & Scribæ constánter accusántes eum.

11. Sprevit autem illum Heródes cum exércitu suo: & illūst̄ in dūtū veste alba, & remisit ad Pilátum.

12. Et facti sunt amici Heródes & Pilátus in ipso die: nam anteā inimici erant ad ínvcēm.

13. Pilátus autem convocáti principibus sacerdótum, & magistratibus, & plebe,

14. dixit ad illos: Obtulisti mīhi hunc hōminem, quasi averténtem pōpulum, &

\* Ioan. 18. ecce ego coram vobis interrogans, \* nul-

38. & 19. lam causam invéni in hōmine isto ex his,

4. in quibus eum accusáti.

15. Sed neque Heródes: nam remisi vos ad illum, & ecce nihil dignum morte actum est ei.

16. Emendatum ergo illum dimittam.

17. Necéssē autem habébat dimittere eis per diem festum, unum.

18. Exclamāvit autem simul univérsa turba, dicens: Tolle hunc, & dimitte nobis Barábbam,

19. qui erat propter seditionem quan-

dam factam in civitáte & homicidium, missus in cárcerem.

20. Itérūm autem Pilátus locútus est ad eos, volens dimittere Iesum.

21. At illi suclamábant, dicéntes: Cru-

cifige, crucifige eum.

22. Ille autem tertio dixit ad illos:

\* Matth. 27. 23. \* Quid enim mali fecit iste? nullam cau-

Marc. 15. sam mortis invénio in eo: corripiam ergo illum, & dimittam.

23. At illi instabant vóbis magnis postulantes ut crucifigeretur: & invales-

cébant voces eórum.

24. Et Pilátus adiudicávit fieri petitiō-

nem eórum.

25. Dimisit autem illis eum, qui propter homicidium, & seditionem missus fúerat in cárcerem, quem petébant, Iesum verò trádidit voluntati eórum.

\* Matth. 27. 32. \* Et cùm dúcerent eum, apprehe-  
27. 32. derunt Simónem quendam Cyrenensem  
Marc. 15. veniéntem de villa: & imposuerunt illi  
11. crucem portare post Iesum.

27. Sequebátur autem illum multa turba pōpuli, & mulierum: quæ plangébant, & lamentabántur eum.

28. Convérsus autem ad illas Iesus, dixit: Filia Ierúsalem, nolite flere super me, sed super vos ipsas flete, & super filios vestros.

29. Quóniam ecce vénient dies, in quibus dicent: Beátæ stériles, & ventres, qui

non genuérunt, & úbera, quæ non lacta-véront.

30. Tunc incipient dicere móntibus: \* Cádite super nos, & collibus: Operíte nos.

31. Quia si in víridi ligno hæc fáciunt, in árido quid fiet?

32. Ducebántur autem & álli duo ne-quam cum eo, ut interficeréntur.

33. \* Et póstquam vénérunt in locum, qui vocátur Calváriæ, ibi crucifixérunt eum: & latrónes, unum à dextris, & ál-terum à sinistris.

34. Iesus autem dicébat: Pater, dimítte illis: non enim scíunt quid fáciunt. Di-vidéntes verò vestímēta eius, misérunt sortes.

35. Et stabat pōpulus spectans, & deri-débant eum príncipes cum eis, dicéntes: Alios salvos fecit, se salvum fáciat, si hic est Christus Dei élæctus.

36. Illudébant autem ei & mīlitēs acce-déntes, & acétum offeréntes ei,

37. & dicéntes: Si tu es rex Iudæórum, salvum te fac.

38. Erat autem & superscriptio scripta super eum litteris Gracis, & Latínis, & Hebráicis: Hic est rex Iudæórum.

39. Unus autem de his, qui pendébant, latrónibus, blasphemábat eum, dicens: Si tu es Christus, salvum fac temetípsum, & nos.

40. Respónsens autem alter increpábat eum, dicens: Neque tu times Deum, quod in eádem damnatione es.

41. Et nos quidem iustè, nam digna-factis recipimus: hic verò nihil mali gesit.

42. Et dicébat ad Iesum: Dómine, mé-méto mei, cùm vénéreris in regnum tuum.

43. Et dixit illi Iesus: Amen dico tibi: Hodiè mecum eris in paradiso.

44. Erat autem ferè hora sexta, & té-nebræ factæ sunt in univérsam terram usque in horam nonam.

45. Et obscurátus est sol: & velum tem-pli scissum est médium.

46. Et clamans voce magnâ Iesus ait: \* Pater, in manus tuas comméndo spíri-tum meum. Et hæc dicens, expirávit.

47. Videns autem Centúrio quod factum fúerat, glorificávit Deum, dicens: Verè hic homo iustus erat.

48. Et omnis turba eórum, qui simu-láderant ad spectáculum istud, & vidébant que fiébant, percutiéntes péctora sua re-ver-tebántur.

49. Stabant autem omnes noti eius à lon-

longè: & mulieres, quæ secútæ eum erant à Galilæa hæc videntes.

\* Matth.

27. 57.

Marc. 15.

43.

Ioann. 19.

38.

\* Et ecce vir nōmine Ioseph, qui erat decúrio, vir bonus, & iustus:

51. hic non consenserat consilio, & áctibus eórum, ab Arimathea civitáte Iudeæ, qui expectabat & ipse regnum Dei.

52. hic accésit ad Pilátum, & pétit corpus Iesu:

53. & depósitum invólvit sídone, & pósuit eum in monuménto exciso, in quo nóndūm quisquam pósitus fúerat.

54. Et dies erat parascéves, & sábba-tum illucescébat.

55. Subsecútæ autem mulieres, quæ cum eo vénérant de Galilæa, viderunt monuméntum, & quemádmodum pósitum erat corpus eius.

56. Et reverténtes paraverunt arómata, & ungúnta: & sábba-to quidem siluerunt secundum mandátum.

## C A P U T X X I V.

Resurrecciónis Christi circumstán̄ia, & vár-ia illius apparitiones.

Matth. 28.

1.

Marc. 16.

2.

Ioann. 20.

1. **U**Nâ autem sábatti valde dilúcido venérunt ad monuméntum, portántes, quæ paráverant, arómata:

2. & invenérunt lápidem revolútum à monuménto.

3. Et ingrēssæ non invenérunt corpus Dómini Iesu.

4. Et factum est, dum mente conserná-ta essent de isto, ecce duo viri stetérunt secus illas in veste fulgēnti.

5. Cùm timérent autem, & declinárent vultum in terram, dixerunt ad illas: Quid queritis vivéntem cum mórtuis?

6. non est hīc, sed surrexit: recordá-mi quáliter locútus est vobis, cùm ádhuc in Galilea esset,

\* Matth.

16. 21. &

17. 21.

Marc. 8.

31. & 9.

30.

Sup. 9. 22.

7. dicens: \* Quia opórtet filium hōmi-nis tradi in manus hōminum peccatórum, & crucifigi, & die tertia resurgere.

8. Et recordatæ sunt verbórum eius.

9. Et regréssæ à monuménto nunciáve-runt hæc omnia illis úndecim, & céte-ris ómnibus.

10. Erat autem María Magdaléne, & Ioánnæ, & María Iacobi, & céteræ, quæ cum eis erant, quæ dicebant ad Apóstolos hæc.

11. Et visa sunt ante illos, sicut delira-méntum verba ista: & non credidérunt illis.

12. Petrus autem surgens cucúrrit ad monuméntum: & procúmbens vidi lin-teámnia sola pósita, & ábiit secum mirans quod factum fúerat.

13. \* Et ecce † duo ex illis ibant ipsa die in castellum, quod erat in spatio sta-diōrum sexaginta ab Ierúsalem, nōmine Emmaüs.

12.

FER. 2.

P O S T

P A S C H.

14. & ipsi loquebántur ad ínvcēm de his ómnibus, quæ acciderant.

15. Et factum est, dum fabularéntur, & secum quærerent: & ipse Iesu appro-pinquans ibat cum illis.

16. oculi autem illórum tenebántur ne eum agnoscerent.

17. Et ait ad illos: Qui sunt hi sermónes, quos confértis ad ínvcēm ambulan-tes, & estis tristes?

18. Et respónsens unus, cui nomen Cléophas, dixit ei: Tu solus peregrinus es in Ierúsalem, & non cognovisti quæ facta sunt in illa his diébus?

19. Quibus ille dixit: Quæ? Et dixé-runt: De Iesu Nazaréno, qui fuit vir prophéta, potens in ópere, & sermónem co-ram Deo, & omni populo:

20. Et quomodo eum tradidérunt sumi-si sacerdótes, & príncipes nostri in dam-nationem mortis, & crucifixérunt eum.

21. nos autem sperabamus quia ipse esset redempturus Israél: & nunc super hæc ómnia, tertia dies est hodiè quod hæc facta sunt.

22. Sed & mulieres quædam ex nostris terrerunt nos, quæ ante lucem fúerunt ad monuméntum,

23. &, non invento corpore eius, ve-nérunt, dicéntes se etiām visiōnem ange-lorum vidisse, qui dicunt eum vivere.

24. Et abiérunt quidam ex nostris ad monuméntum: & ita invenérunt sicut mu-lieres dixérunt, ipsum verò non invené-runt.

25. Et ipse dixit ad eos: O stulti, & tardi corde ad credéndum in ómnibus, quæ locuti sunt Prophétæ!

26. Nónnè hæc opórtuit pati Christum, & ita intrare in gloriā suam?

27. Et incípiens à Moyse, & ómnibus Prophétis, interpretabátur illis in ómnibus scriptúris, quæ de ipso erant.

28. Et appropinquavérunt castello quò ibant: & ipse se finxit lóngius ire.

29. Et coëgérunt illum, dicéntes: Mane nobiscum, quóniam ad vesperáscit, & in-clinata est iam dies. Et intrávit cum illis.

30. Et factum est, dum recúmberet cum

cum eis, accépit panem, & benedixit, ac fregit, & porrigébat illis.

31. Et aperti sunt oculi eorum, & cognovérunt eum: & ipse evanuit ex oculis eorum.

32. Et dixerunt ad invicem: Nónnè corostrum ardens erat in nobis dum loqueretur in via, & aperiret nobis Scripturas?

33. Et surgentes eadēm horā regressi sunt in Ierúsalem: & invenérunt congregátos undecim, & eos, qui cum illis erant,

34. dicentes: Quid surrexit Dóminus verè, & appáruit Simóni.

35. Et ipsi narrábant quæ gesta erant in via: & quomodo cognovérunt eum in fraktione panis.

\* Marc. 36. \*Dum autem haec loquuntur, & stetit Iesús in médo eōrum, & dicit eis: Pax vobis: ego sum, nolite timere.

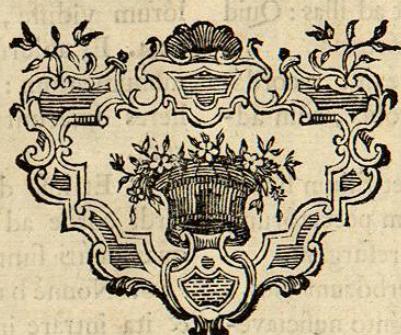
Ioann. 20. 19. ¶ FER. 3. 37. Conturbati verò, & contérriti, exi-  
P O S T stimabant se spíritum vidére.

PASCH. 38. Et dixit eis: Quid turbati estis, & cogitationes ascéndunt in corda vestra?

39. Videte manus meas, & pedes, quia ego ipse sum: palpate, & videte: quia spíritus carnem, & ossa non habet, sicut me videtis habere.

40. Et cùm hoc dixisset, ostendit eis manus, & pedes.

41. Adhuc autem illis non credéntibus, & mirántibus præ gáudio, dixit: Habétis hic aliquid, quod manducétur?



42. At illi obtulérunt ei partem píscis assi, & favum mellis.

43. Et cùm manducáset coram eis, su-  
mens reliquias dedit eis.

44. Et dixit ad eos: Hæc sunt verba, quæ locútus sum ad vos, cùm ádhuc essem vobiscum, quóniam necéssē est impléri ómnia, quæ scripta sunt in lege Móysi, & Prophétis, & Psalmis de me.

45. Tunc apéruit illis sensum ut intelligerent Scripturas.

46. & dixit eis: \*Quóniam sic scriptum est, & sic oportébat Christum pati, & resurgere à mortuis tértiā die:

47. & prædicari in nómine eius pénitentiam, & remissióne peccatórum in omnes gentes, incipiéntibus ab Ierosolyma.

48. \* Vos autem testes estis horum.

49. \* Et ego mitto promissum Patris mei in vos. vos autem fedete in civitatem, quo ad usque induámini virtutē ex alto.

50. Edúxit autem eos foras in Bethániā: & elevávit mánibus suis benedixit eis.

51. \* Et factum est, dum benediceret illis, recénsit ab eis, & ferebatur in cælum.

52. Et ipsi adorantes regresi sunt in Ierúsalem cum gáudio magno:

53. & erant temper in templo, laudantes, & benedicentes Deum. Amen.

# SANCTUM IESU CHRISTI EVANGÉLIUM SECUNDUM IOÁNNEM.

*Libro de* IOANNES Apostolus, dilectus Christo Discipulus, è Bethsáida oriundus, filius fuit Zebedai & Salome, frater Iacobi Apostoli, quem Herodes post Pasionem Christi decollavit. Totas ille, ait Hieronymus, Asia fundavit & rexit Ecclesias, secundam autem post Neronem persecutionem movente Domitiano in Pathmos Insulam relegatus, scriptis Apocalypsim. Evangelium verò non nisi demum Ephesum reversus novissimus omnium scriptis, coactus ab omnibus penè tunc Asia Episcopis, & multarum Ecclesiarum legationibus, indicto priùs in communi ieunio. Unde pulcherrime Epiphanius (her. 51.) Spiritus sanctus, Ioannem invitum licet, ac religione quadam & reverentiâ defugientem, ad scribendum impulit, affectâ iam estate, ut potè qui nonagesimum annum excederet, postquam ab Insula Pathmo reversus est. Scriptis verò Nerva anno primo, ut notat Eusebius; hoc est æra nostra 96. à passione 63. Quod ipse fecit, tum ut Cerinthi, Ebionis, aliorūque nascentes adversus Christi nativitatem heres confutaret: tum ut quæ ab aliis Evangelistis prætermissa fuerant, suppleret: Tandemque confessus senio 68. post Pasionem Domini anno mortuus est, ac iuxta urbem Ephesi sepultus, ut idem Hieronymus testatur.

## CAPUT PRIMUM.

Verbi éterna generatio, & divinitas. Ioánnis de Christo illusstre testimonium. Andréas Simónem fratrem addúcit ad Iesum, ut Philíppus Nathanaëlem.

# IN NATIVITATE DOMINI AD 3. MISS.

I. ¶ N principio erat verbum, & verbum erat apud Deum, & Deus erat verbum.

**I** 2. Hoc erat in principio apud Deum.

3. Omnia per ipsum facta sunt: & sine ipso factum est nihil, quod factum est,

4. in ipso vita erat, & vita erat lux hóminum:

5. & lux in tenebris lucet, & tenebrae eam non comprehendérunt.

6. \* Fuit homo missus à Deo, cui nomen erat Ioánnis.

7. Hic venit in testimonium ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum.

8. non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine.

\*Matth. 3. 9. \* Erat lux vera, quæ illuminat omnem hóminem venientem in hunc mundum.

\*Inf. 3. 19. 10. in mundo erat, \* & mundus per ipsum factus est, & mundus eum non cognovit.

\*Hebr. 11. 11. Et dixit unus de isis: quis es tu? et respondebat illi: Ego sum Iesus Christus, filius dei unigenitus.

11. In propria venit, & sui eum non receperunt.

12. quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatē filios Dei fieri, his, qui credunt in nómine eius:

13. qui non ex sanguínibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt.

14. \* Et verbum caro factum est, & habitávit in nobis: & vidiimus glóriam eius, glóriam quasi unigeniti à patre plenum gratiæ, & veritatis.

15. Ioánnes testimonium pérhibet de ipso, & clamat dicens: Hic erat, quem dixi: Qui post me venturus est, ante me factus est: quia prior me erat.

16. \* Et de plenitúdine eius nos omnes accépimus, & gratiā pro gratiā.

17. quia lex per Móysen data est, gratiā, & veritas per Iesum Christum facta est.

18. \* Deum nemo vidit umquam: unigenitus filius, qui est in sinu patris, ipse enarrávit.

19. Et hoc est testimonium Ioánnis, quando misérunt Iudei ab Ierosolymis domini facerdotes & Levitas ad eum ut interrogárent eum: Tu quis es?

20. Et conféssus est, & non negávit: & conféssus est: Quia non sum ego Christus.

21. Et interrogáverunt eum: Quid ergo? Elias